

## Ena Destinnová před sto lety

Rok 1910 nezačal pro přímadomu Metropolitní opery v New Yorku „nijak libezně“, jak napsala své sestře. „Já jsem zde letos dosti málo zaměstnaná.“ postěžovala si, „a budu o věci rokovati s panem Gatiim a sdělím mu své mínění dosti ostře, neb toho všeho mám až po uši, dají mi jeden týden 3, druhý 1 vystoupení!“ Rokování s ředitelem opery bylo sice částečně úspěšné, ale pěvkyni soužila ještě jiná, přímo vesmírná záležitost. K Zemi se blížila Halleyova kometa a obavy z jejího možného nebláhného vlivu na pozemský život zaměstnávaly rovněž mysl citlivé umělkyně. „Ta kometa pořád mne ještě trápí,“ napsala sestře 11. února, „a nevydednuh si klidně, až bude za námi. Doufáme, že bez pohromy nás přejde!“ Zmínky o kometě, kterou Destinnová ironicky nazývá „kometl“, se vyskytují v téměř každém jejím dopisu, někdy se podepsala jako „kometou pronásledovaná Ena“. A ještě jeden problém jí znepríjemňoval americký pobyt, totiž přítomnost syna známého pražského nakladatele Oty, Jaroslava. Oba dva měli zpočátku k sobě velmi blízko, Jaroslava ale postihly v New Yorku zdravotní problémy, podstoupil operaci a Destinnová byla nucena nejen uhradit veškeré náklady za zákrok a léčení, ale musela se o něj také starat. „Je nyní velmi nervósní!“ posteskla si, „stále mne chce mít kolem sebe, to není radost a nehodím se k opatrování... nejsm více s te podvolovat se jeho náladám!“ Pěvkyně pak opakovaně prosila sestru, aby ji společností „chudáka Oty“ pomohla zbavit. „My dva tvoříme pár tak nerovný,“ přiznala se, „že bude vsuktku líp, když zas u svého papá přijde trochu do rozumu.“

Počátkem dubna skončila pro Destinnovou sezóna v New Yorku, pak ještě hostovala v chicagské opeře a vystoupila v několika dalších amerických městech a 10. května vyplula do Evropy. Po dvou týdnech už zpívala „s ohromným úspěchem a špatným tenorem“, jak sama poznamenala, v londýnské Královské opeře Aidu, zlobila se s kuchařkou, měla problémy s pozřením auta, sklídila „úžasný úspěch, který i úspěch Carusa daleko převyšoval“ v Paříži, potrápili ji „jatemí bolesti“, nakoupila něco starožitností a těšila se na divadelní prázdniny, které jako vždy trávila na některém z najmutých zámků v Čechách. Sama si ve své vlasti chtěla pořídit zámek vlastní, v roce 1910 se ve svých dopisech několikrát zmínila o Stráži nad Nežárkou, kterou poprvé navštívila o dva roky dříve.

Na konec roku přichystal New York Eně Destinnové překvapení. V Metropolitní opeře se odehrála světová premiéra nové opery Giacomo Pucciniho *Děvče ze zlatého západu*. V Americe opera o zlatokopech i banditech divokého západu vzbudila pravo senzací, v hlavních úlohách vystoupili Ena Destinnová a Enrico Caruso. V jedné z rolí zlatokopů se objevil i alžírský barytonista Dinah Gilly, o němž Destinnová napačátku prosince 1910



Ena Destinnová a Dinah Gilly v opeře *Děvče ze zlatého západu*

napsala sestře: „Mr. Gilly je při bližším podívání naň tak přišemý, že by vsuktu k tomu patřilo o svět více kuráže, než mám já...“ A v tomtož dopise se zmínila o tom, že v nové opeře má na jeviště přijet na koni. „Jelikož to jde s vsukou, dost možná, že si zlomím vaz...“ Její obavy z jízdy na koni se zanedlouho skutečně splnily. Opravdu z něho spadla a jen díky tomu, že ji do své mužné náruče zachytil právě Dinah Gilly, neskončila nebezpečně vyhlížející nehoda tragicky. Kolegům odvážný čin romanticky založené pěvkyni imponoval; náhle zjistila, že ten přišemý Arab, jak se o něm dosud vyjadřovala, ji začal upoutávat a přitahovat a sestře o něm napsala: „Gilly je tu ze všech nejinteresantnějším zjevem i trumfálním na umění.“ Netrvalo to dlouho a zájem Em Destinnové o „interesantního“ umělce přerostl v přátelský a brzy také v hluboký citový vztah. Oba pěvci začali žít téměř jako manželé. Přestože rok 1910 nezačal z pohledu slavné pěvkyně libezně, lze konstatovat, že tak skončil, neboť po premiéře Pucciniho opery sklízela Ena Destinnová zaslužený triumfální úspěch a našla si zajímavého partnera, který ji na cestě životem provázel téměř sedm let.

Další podrobnosti o tom, co slavná pěvkyně prožívala před sto lety, přináší výstavka v Síní Em Destinnové v Muzeu Jindřichohradecka.

František Fůrbach

## Návštěvnícká sezóna a stavební práce

Návštěvnícká sezóna roku 2010 se kříží s rozsáhlými stavebními pracemi v jezuitském semináři čp. 19/1. V rámci projektu IOP zahájilo Město Jindřichův Hradec rekonstrukci semináře a výstavbu nových expozic. Vše by mělo proběhnout od ledna 2010 do října 2011.

Předběžnou podmínkou ze strany muzea i města bylo, že stavební práce zcela neochromí běžný návštěvnícky provoz v expozicích. Tuto podmínku projektant i zhotovitel stavebních prací akceptovali, nicméně k jistým omezením dojde.

V roce 2010 budou omezení pro návštěvníky muzea menší a příliš nenauší běžný provoz. Jednak budou mimo provoz obě výstavní sítě, tedy kaple sv. Víta a výstavní síň 13, což znamená ze v průběhu roku 2010 neuspořádá muzeum v jezuitském semináři žádnou výstavu, jednak zřejmě budou návštěvníci muzea občas mírně obtěžováni různými doprovodnými jevy stavebních prací, z nichž zřejmě nejobtížnějším bude hluk. Muzeum se sice bude ve spolupráci se stavební firmou snažit, aby k obtěžování návštěvníků hlukem docházelo co nejméně, nicméně zcela tomu zabránit nepůjde. Rozsah omezení v roce 2010 zásadně nenaušuje nabídku muzea návštěvnícké veřejnosti. Muzeum proto zatím nepočítá se slévání na vstupném.

Omezení v roce 2011 budou rozsáhlejší, protože se stavební práce a budování nových expozic přesunou do patra. Takže kromě výše zmíněných výstavních sítí budou pro návštěvníky nepřístupné i některé expozice s výjimkou Krýzových jeslíček.

Dispozice jezuitského semináře je tvořena charakteristickou klášterní kvadraturou, která umožňuje souběh návštěvníckého provozu a stavebních prací. Vzhledem ke skutečnosti, že schodiště z přízemí do patra je v severovýchodním koutě a Krýzovy jeslíčky jsou diagonálně naproti v jihozápadním koutě semináře, je možno patro semináře po této diagonále rozdělit na dvě poloviny tak, aby vždy byl přístup k jedné polovině expozic a do Krýzových jeslíček; a takto také bude návštěvnícky provoz v roce 2011 zorganizován. Vzhledem ke skutečnosti, že víceméně po celou sezónu roku 2011 bude pro návštěvníky část expozic nepřístupná, počítá muzeum s výraznými slévání na vstupném. Rozsah slév bude ustanoven na začátku roku 2011.

Pracovníci muzea věří, že probíhající stavební práce neodradí veřejnost od návštěvy muzea a předem děkují za pochopení.

Jaroslav Píkal

# DUBNOVÉ NOVINKY aneb znovu v Novu.

Pro rok 2010 jsme pro Vás připravili výběr zajímavostí a zpráv z jindřichohradeckého týdeníku *Ohlas od Nežárky*, který v našem městě vycházel v letech 1871 – 1942 a do něhož se můžete začíst v nové *badatelné Muzeu Jindřichohradecka*.

## 1880

Slavnost **vkřesění** odbývána zde v sobotu o 6. hod večer za krásné pohody jamí byla velmi četně navštěvována nejen od lidí domácích, nýbrž i přespolicích. Již před 6. hodinou dostavili se sborové hasičský a priv. ostrořelců se svými hudbami v čele k farnímu chrámu Páně, kde již cechové se svými prapory stály. Brzy hnu se přívod, který vedl veledůstojný pan probošt. V průvodu jmenovitě četně zastoupen byl nově zorganizovaný spolek katol. tovaryšů. Kapely obou sborů hrály střídavě pochody. Po udělení pak požehání na všechny čtyři strany odebral se přívod zpět do kostela. Lid se rozešel a sborovně na shromáždění svá zpět odešli.

**Pozvání ku předplacení**  
na druhé čtvrtletí

**„OHLAS OD NEŽÁRKY.“**  
Týdeníku pro zábavu a poučení.

**Předplátne období:**

Pro Jindř. Hradecký	Pro novou zádkou:
edlehradč. . . 3 st. 20 Kč, celoročně . . . 4 st. 40 Kč,	
přílohou . . . 1 + 40 = celoročně . . . 2 + 40 =	
čtvrtletí . . . 40 = čtvrtletí . . . 1 + 40 =	

**Redakce a administrace „Ohlasu od Než.“**

Inzeráty počítáme v nejlevnější ceně a poskytujeme zvláštní výhod, když se inzeráty opakují.

## 1910

**Chraňte stromy** před škodlivým hmyzem! Jelikož každým rokem bývají naše

ovocné stromy a keře postiženy různým škodlivým hmyzem, upozorňujeme pěstitelé ovocného stromoví, aby neodkladně nechali hmyz sesbírat a tyž spálením zničit.

**Pamatujte při každé příležitosti svými dárky na stavbu městského divadla!**

## 1930

**Vzpomínka obětem světové války** má být v den Bílé soboty dvě minuty před 12. hod. polední věnována padlým a zemřelým ve světové válce a to tím způsobem, že chodí na ulicích a veřejných prostranstvích zastaví se v chůzi a smeknou pokrývky k hlavě, povozy a vozidla se zastaví v jízdě a v práci se ustane, aby byl povšechný klid, ve kterém se setrvá po celé dvě minuty. Příslušná doba bude označena dle možnosti na knižovateckých trubacem sboru dobrovolných hasičů a to signálem „Pozor“.

**Aprílové proměnlivé počasí** působí revmatikům krutá muka. Prováďte je na radu lékaře masáže mentholovou fankovkou Alpa. Masážími Alpu docilíte velké úlevy, krev se dokonale rozprúdí a poskytnete tělu náležitě živiny. Žádejte Alpu jen v lahvičích, opatřených plombou.

## Z p r á v y :

**Muzeum Jindřichohradecka se v měsíci dubnu otevírá pro veřejnost. Jezuitský seminář** je přístupný denně mimo pondělí od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin. **Městská vyhlídková věž** je otevřena pouze o víkendech od 10.00 do 12.30 a od 13.00 do 16.00 hodin, **kostel sv. Jana Křtitele a výstavní prostory v bývalém minoritském klášteře** jsou uzavřeny.

**K návštěvě Vás zve knihovna Muzea Jindřichohradecka**, která je právě rok umístěna v budově bývalého kláštera minoritů u kostela sv. Jana Křtitele. Badatelsná 10 studijními místy je přístupna veřejnosti každé pondělí a středu od 12.30 do 15.30 hodin. Uživatelům jsou k dispozici dvě počítačová pracoviště s přístupem k on-line katalogu knihovny, na veřejný internet a k elektronickým zdrojům knihovny (např. digitální podoba týdeníku *Ohlas od Nežárky*). Od roku 2009 můžete kdekoliv na internetu vyhledávat v on-line katalogu knihovny, který je umístěn na stránkách muzea [www.mjh.cz](http://www.mjh.cz) v záložce Knihovna a badatelsna.

**Klub historie** letectví Jindřichův Fraatec a Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zvou na přednášku Mgr. Radovana Hrátec nazvanou „**Mission 263 aneb rekonstrukce letecké bitvy 29. 8. 1944 nad Bílými Karpaty**“, Mgr. Frátek se zabývá dokumentací letecké války na Moravě a ve Slezsku v letech 1944 – 45, v oblasti jeho zájmu je rovněž rekonstrukce Messerschmittu Bf 109 a technické otázky s tím související. Přednáška se koná v **pátek 9. dubna 2010 od 18.00 hodin** in konferenčním sále muzea ve Štítného ulici.

**Muzeum Jindřichohradecka a žesťový soubor Trumpet Tune** Vás srdečně zvou na **VELIKONOČNÍ KONCERT TRUMPET TUNE**, který se koná **vsobotu 10. dubna 2010 od 18 hodin** v kostele sv. Jana Křtitele. Na programu se objeví nově aranžované a dosud neuvedené maličkosti z období renesance, tradičně zazní barokní skladby opět v nových úpravách pro velké obsazení, dále zajímavé kompozice od současného skladatele Petra Vacka a vrcholem koncertu bude Largo z Dvořákovy Novosvětské symfonie. Vstupné 100 Kč, děti 50 Kč.

**Spolek Přátel starého Jindřichova Hradce** a muzeum Vás srdečně zvou na přednášku PaedDr. Františka Fůrbacha nazvanou „**Ema Destinová a Jindřichohradecko**“, která se koná v **pondělí 12. dubna 2010 od 19.00 hodin** in konferenčním sále muzea ve Štítného ulici.

**Od měsíce února** je již k dostání **21. svazek „Vlastivědného sborníku Dačucka, Jindřichohradecka a Třeboňska“** (dříve Jindřichohradecký vlastivědný sborník). Zájemci si ho budou moci zakoupit v pracovně Muzea Jindřichohradecka (Štítného ulice) a v pokladně muzea (Balbínovo nám).

**NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka Ročník XIX. 4/2010**

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal Registrační značka MK ČR I 1673

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová [www.mjh.cz](http://www.mjh.cz)

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo nám. 19/I, 377 01 Jindřichův Hradec

Telefon: 384 363 660, 384 363 661 Fax: 384 361 576 E-mail: [muzeum@mjh.cz](mailto:muzeum@mjh.cz)